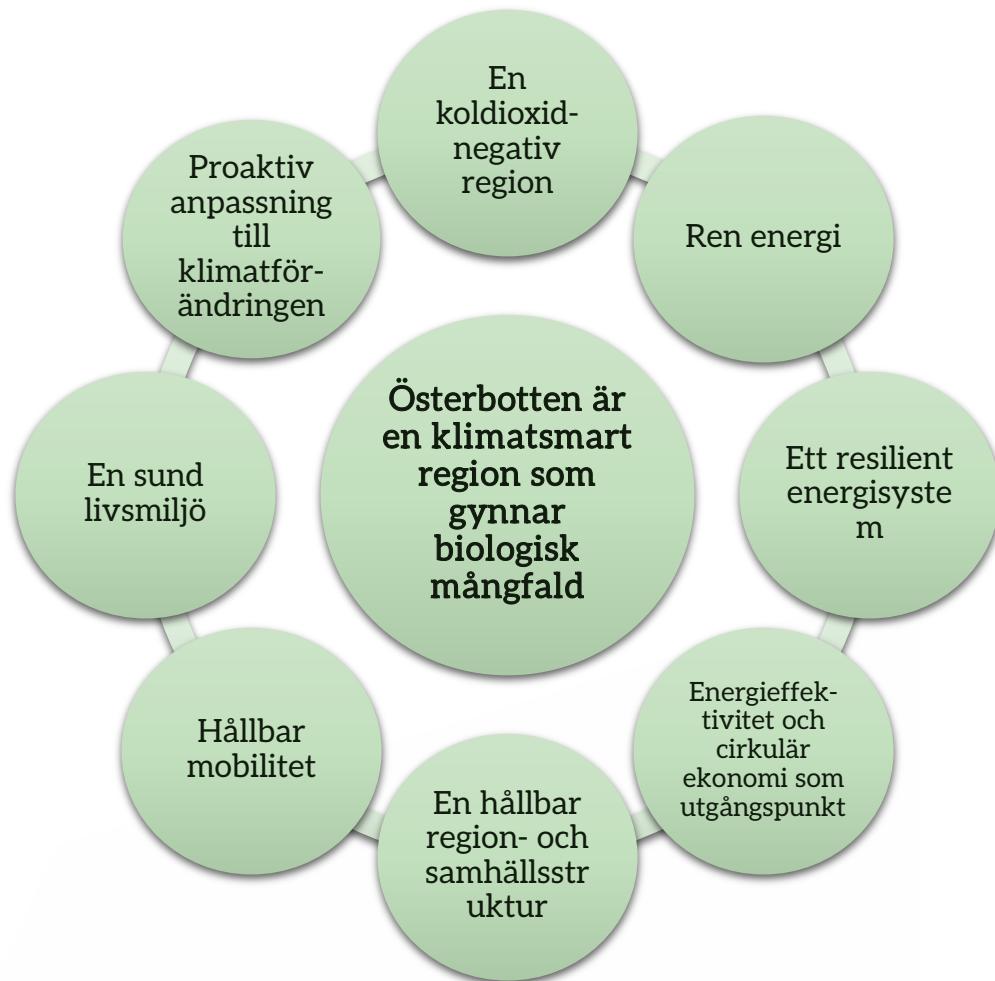

ETT MILJÖANSVARSTAGANDE ÖSTERBOTTEN: Målbild 2050

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO

ETT MILJÖANSVARSTAGANDE ÖSTERBOTTEN: Prioriteringar 2026–2029

Prioritering 5. Proaktivt och inkluderande förhållnings-sätt till den gröna omställningen

Vi bygger en rättvis grön omställning.

Vi förutser och minskar klimatrisker och deras påverkan.

Prioritering 6. Hållbar livsmiljö och välmående natur

Vi skapar förutsättningar för en hållbar region- och samhällsstruktur och för ett hållbart trafiksystem.

Vi använder naturresurser på ett hållbart sätt.

Vi engagerar olika aktörer i åtgärder som främjar biologisk mångfald och vattens goda status.

Vi bygger en rättvis grön omställning

Produktionen av förnybar energi, särskilt vindkraft, har ökat snabbt i Österbotten de senaste åren. För att uppnå koldioxidnegativitet förutsätts dock ytterligare satsningar på bland annat utsläppsfria energiformer, energilagring samt energieffektiva lösningar. Den gröna omställningen måste genomföras på ett hållbart sätt så att till exempel den biologiska mångfalden och vattnens status inte försämras.

Inför den gröna omställningen har allt större uppmärksamhet fästs vid en rättvis övergång. Detta betyder att omställningen genomförs på ett socialt och ekonomiskt rättvist sätt så att förändringskostnaderna och förändringsnyttan fördelas så jämnt som möjligt. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt de områden och branscher som kräver mest anpassning (t.ex. jordbruk och skogsbranschen). Delaktighet är ett viktigt element i helheten. Det är viktigt att invånare och sammanslutningar kan påverka planeringen och beslutsfattandet i ett så tidigt skede som möjligt.

Exempel på behov av åtgärder:

- Produktion samt överföring, lagring och lokal användning av förnybar energi främjas.
- Energieffektiviteten inom olika samhällssektorer utvecklas.
- Lösningar som minskar de negativa konsekvenserna för livs- och naturmiljön av produktion, överföring och lagring av energi utvecklas.
- Konflikten mellan projekt för grön omställning och skydd av den biologiska mångfalden minskas genom god planering och konsekvensbedömning.
- Delaktigheten, kunskapen och förståelsen i anslutning till den gröna omställningen utökas, och det utvecklas inkluderande verksamhetsmodeller för att främja den gröna omställningens sociala acceptans.

Vi förutser och minskar klimatrisker och deras påverkan

Klimatförändringen fortsätter trots utsläppsminskningar. Klimatet blir varmare, och till följd av detta blir till exempel vintrarna mildare, regnen ökar och varma perioder blir vanligare. Förändringarna ökar riskerna för naturmiljön, näringarna och människorna i Österbotten. Genom systematiskt anpassningsarbete kan dock klimatförändringens konsekvenser förutses och riskerna minskas.

Exempel på behov av åtgärder :

- Det upprätthålls en regional lägesbild över klimatrisker, sårbarheter och exponeringsfaktorer.
- Klimatrisker och deras konsekvenser beaktas i planeringen av områdesanvändningen och i planläggningen.
- Risker som hänför sig till vattenhushållningen förutses och bekämpas när det gäller såväl översvämningar som torka.
- Nya lösningar för anpassning till klimatriskerna utvecklas och befintliga lösningar utnyttjas.

Vi skapar förutsättningar för en hållbar region- och samhällsstruktur och för ett hållbart trafiksystem

I utvecklingen av region- och samhällsstrukturen eftersträvar vi hållbart enhetligare stads-, kommun- och byacentrum, mer sammanhängande grönområden och mindre växthusgasutsläpp från trafiken. Målet är att den byggda miljön ska möjliggöra hållbar mobilitet. Detta förutsätter att områdesanvändningen och trafikplaneringen samordnas. För att minska växthusgasutsläppen från trafiksystemet är det väsentligt att främja kollektivtrafik, cykel- och gångtrafik, rena trafikdrivmedel samt smart trafik.

En socialt och kulturellt hållbar region erbjuder goda och mångsidiga boende- och livsmiljöer. Urbaniseringen leder till att regionerna i Finland blir alltmer segregerade. I områden med minskande befolkning ökar underutnyttjandet av bostäder och infrastruktur, och det är svårt att få finansiering för renoveringar. Å andra sidan måste växande kommuner se till att det till exempel finns tillräckligt med mångsidiga ägar- och hyresbostäder till rimliga priser.

Exempel på behov av åtgärder:

- Värdefulla naturområden och ekologiska förbindelser beaktas och det skapas sammanhängande och tillgängliga rekreatiomsområden i planeringen av områdesanvändningen.
- Nya modeller utvecklas för att förbättra kollektivtrafiken.
- Program för att främja gång- och cykeltrafik utarbetas.
- Det skapas förutsättningar för att ta i bruk smarta trafiktjänster.
- Det utvecklas nya lösningar för att producera och dela rena trafikdrivmedel.

Vi använder naturresurser på ett hållbart sätt

I Österbotten strävar vi efter att använda naturresurser effektivt på ett sätt som minimerar miljökonsekvenserna. Målet är att naturen förnyas, den biologiska mångfalden bevaras och icke-förnybara naturresurser används hållbart så att kommande generationers behov beaktas. En hållbar användning av naturresurserna är också en del av den övergripande säkerheten, till exempel med avseende på tryggad vatten- och energiförsörjning.

Exempel på behov av åtgärder:

- Metoder för att minska utsläppen från jord- och skogsbruket och för att stärka kolsänkorna utvecklas och utnyttjas.
- Samarbetet i anslutning till hållbar skötsel av naturresurserna utvecklas.
- Informationen och attitydpåverkan i anslutning till återvinning utökas.
- En verksamhetsmodell för att inrätta områden för cirkulär ekonomi i anslutning till jord- och stenmaterial utvecklas, även med beaktande av försörjningsberedskapen.

Vi engagerar olika aktörer i åtgärder som främjar biologisk mångfald och vattnens goda status

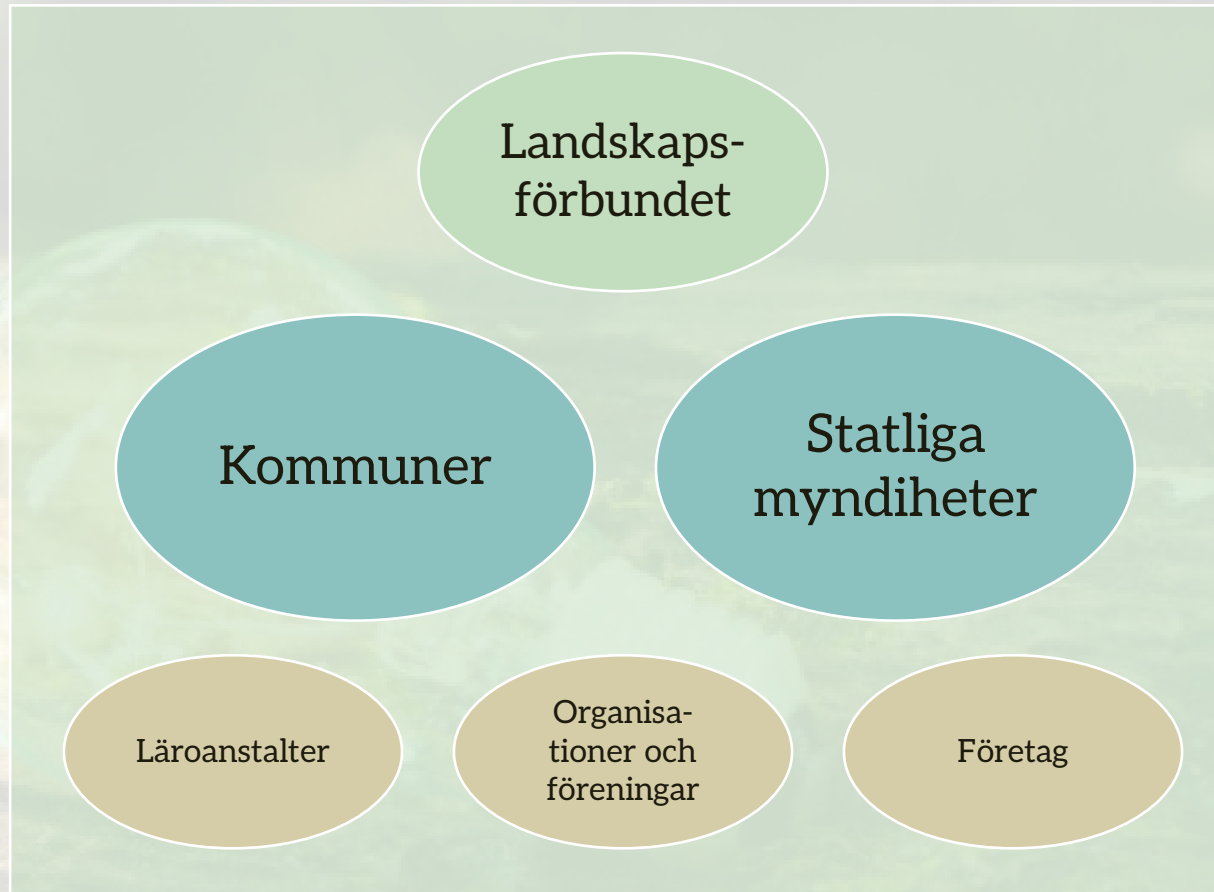
Målet för LUMO-programmet, som främjar regional biologisk mångfald, är att stoppa förlusten av biologisk mångfald och vända utvecklingen i en naturpositiv riktning. För att stoppa förlusten av biologisk mångfald förutsätts att den biologiska mångfalden och de risker som hänför sig till den beaktas i verksamhet som förändrar naturen och i användningen av naturresurser. Vi tar hänsyn till naturens särdrag i planläggningen och annan planering av områdesanvändningen, och vi skyddar värdefulla naturtyper och hotade arter. Vi främjar införande och ökad användning av frivillig ekologisk kompensation och handel med naturvärden i Österbotten. Utöver det regionala LUMO-programmet främjar vi nationella miljöskyddsprogram såsom livsmiljöprogrammet Helmi, skogsskyddsprogrammet Metso och den nationella restaureringsplanen.

För att förbättra vattendragens och kustvattnens status krävs förebyggande åtgärder, restaureringsåtgärder och samarbete mellan olika aktörer. Målet är att minska belastningen på vattendragen från jord- och skogsbruket samt samhällena, och säkerställa att vi fortsättningsvis har bra grundvatten.

Exempel på behov av åtgärder:

- Den biologiska mångfalden beaktas i planeringen av områdesanvändningen.
- Värdefulla livsmiljöer vars naturliga tillstånd försämrats restaureras.
- Miljö- och klimathållbar skötsel av ekonomiskogar utvecklas.
- Bekämpningen av invasiva arter effektiviseras med hjälp av övergripande planering, effektiv resursallokering och proaktiv bekämpning.
- Utbildningen och informationen för markägare och andra aktörer utökas.
- Nya lösningar utvecklas för att minska belastningen på vattendrag från sura sulfatjordar.
- Grundvattnets goda status upprätthålls genom att utarbetandet av skyddsplaner främjas.

ETT MILJÖANSVARSTAGANDE ÖSTERBOTTEN: Nyckelaktörer

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO

[Tillbaka till sammanfattningssidan](#)